

ГРОМАДСЬКА РАДА ДОБРОЧЕСНОСТІ

<https://grd.gov.ua>

head@grd.gov.ua

Затверджено

Громадською радою доброчесності

22 січня 2019 року

ВИСНОВОК

**про невідповідність кандидата на посаду
судді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду
Волкова Андрія Станіславовича**

Проаналізувавши інформацію про екс-суддю Київського окружного адміністративного суду **Волкова Андрія Станіславовича** (далі - Кандидат), Громадська рада доброчесності виявила дані, які дають підстави для висновку про невідповідність Кандидата критеріям доброчесності та професійної етики.

1. Суддя допускав поведінку, яка призвела до істотного порушення основоположних прав і свобод, а також суддя ігнорував практику Європейського суду з прав людини

(підпункт 3.9 п. 3, підпункт 6.2 п. 6 Індикаторів визначення невідповідності суддів (кандидатів на посаду судді) критеріям доброчесності та професійної етики, затвердженим рішенням Громадської ради доброчесності від 11.01.2019).

Будучи суддею Київського окружного адміністративного суду, одноособово або у складі колегії суддів приймав рішення, передбачені ст. 3 Закону України "Про відновлення довіри до судової влади в Україні". Йдеться про рішення щодо обмеження прав громадян на проведення зборів, мітингів, походів, демонстрацій в Україні після 21 листопада 2013 року у справах 810/850/14-а, П/810/109/14-а, 810/6473/13-а.

Постановою у справі 810/6473/13-а Кандидат заборонив проведення будь-яких мирних зібрань **необмеженому колу суб'єктів у період з 01.12.2013 по 07.01.2014 рр.** по вулиці Івана Франка, 19 у селі Нові Петрівці Вишгородського району Київської області (офіційна резиденція Президента України "Межигір'я"). Постановою у справі П/810/109/14-а Кандидат встановив обмеження щодо реалізації права на мирні зібрання Центру захисту прав людини "Свобода", Київській обласній партійній організації Зеленої екологічної партії України "Райдуга", Київській обласній організації Демократичної партії угорців України, Київській обласній організації партії "Союз" шляхом заборони вказаним суб'єктам проводити заходи **у період з 11.01.2014 по 11.02.2014 рр.** на площі Шевченка, Торговій площі та по вулиці Ярослава Мудрого,

буд. 15 у місті Білій Церкві. [Постановою](#) у справі 810/850/14-а колегія суддів, до якої входив і Кандидат, встановила обмеження щодо реалізації права на мирне зібрання шляхом заборони **необмеженому колу суб'єктів, які реалізують право на мирні зібрання, проведення заходів у період з 08.02.2014 по 08.04.2015 рр.** по вулицях Дачна, Вишгородська, Островського, Межигірська с. Нові Петрівці Вишгородського району Київської області.

Стаття 17 Закону України "Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини" визначає, що суди застосовують при розгляді справ Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод і протоколи до неї, а також практику Європейського суду з прав людини як джерело права. Частиною другою ст. 6 Кодексу адміністративного судочинства України визначено, що суд застосовує принцип верховенства права з урахуванням судової практики Європейського суду з прав людини.

Зазначені рішення не відповідають практиці Європейського суду з прав людини. Зокрема, у справі "Махмудов проти РФ" (35082/04) ЄСПЛ [стверджував](#): "З огляду на фундаментальну природу свободи зібрань та її тісного зв'язку з демократією **мають бути переконливі та непереборні доводи, що виправдовують втручання у реалізацію цього права**". Як зазначено у [рішенні](#) Першої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя №1760/1дп/15-17 від 23 червня 2017 р., з матеріалів дисциплінарної справи вбачається, що **правове обґрунтування обмеження права на мирні зібрання у цих постановах не підтверджене належними та достатніми доказами**.

Також звертаємо увагу на Узагальнену [доповідь](#) правозахисних організацій "Права людини в Україні 2013", у якій стверджувалось: "**Ганебна практика винесення судових рішень про обмеження реалізації права на мирні зібрання не лише ініціаторам конкретних зібрань, а невизначеному колу осіб**" ("... і всім іншим особам, які реалізують право на мирні зібрання"), що суперечить чи не всім принципам адміністративного судочинства, порушує право "інших осіб" знати про обмеження свого права, позбавляє їх можливості захистити свої права".

У зазначеному рішенні №1760/1дп/15-17 від 23 червня 2017 р. зазначено, що Перша Дисциплінарна палата Вищої ради правосуддя дійшла висновку, що суддя Волков А.С. під час розгляду справ № 810/6473/13-а і № П/810/109/14-а та судді Харченко С.В., Журавель В.О., Волков А.С. під час розгляду справи № 810/850/14-а **допустили порушення норм процесуального права при здійсненні правосуддя**, які не містять ознак істотного дисциплінарного проступку, несумісного зі статусом судді. Хоча дії суддів, зокрема, Кандидата, містили ознаки дисциплінарного проступку, Перша Дисциплінарна палата Вищої ради правосуддя відмовила у притягненні Кандидата до дисциплінарної відповідальності через те, що строк притягнення до дисциплінарної відповідальності сплинув.

Відповідно до статті 1 Кодексу суддівської етики, **суддя повинен бути прикладом неухильного додержання вимог закону і принципу верховенства права, присяги судді**, а також дотримання високих стандартів поведінки з метою зміцнення довіри громадян у чесність, незалежність, неупередженість та справедливість суду. Стаття 3 цього Кодексу вимагає від судді **докладати всіх зусиль до того, щоб на думку розсудливої, законослухняної та поінформованої людини його поведінка була бездоганною**. Стаття 8 Кодексу суддівської етики визначає, що **суддя повинен здійснювати судочинство в межах та порядку, визначених процесуальним законом**, і виявляти при цьому тактовність, ввічливість, витримку й повагу до учасників судового процесу та інших осіб.

Усі викладені обставини приводять Громадську раду доброчесності до переконання, що Кандидат умисно ігнорував правові позиції Європейського суду з прав людини щодо реалізації права на мирні зібрання - фундаментального права людини, з якими рішення суду йдуть врозрід.

2. Кандидат умисно або внаслідок вочевидь недбалого ставлення до виконання своїх обов'язків повідомив недостовірні (у тому числі неповні) відомості у декларації доброчесності

(підпункт 3.1 п. 3 Індикаторів визначення невідповідності суддів (кандидатів на посаду судді) критеріям доброчесності та професійної етики, затвердженим рішенням Громадської ради доброчесності від 11.01.2019).

Відповідно до твердження Кандидата, зазначеного у п. 15 декларації доброчесності Кандидата за 2017 рік, випадків втручання у його діяльність по здійсненню правосуддя не було. Водночас, відповідно до інформації, яка міститься на офіційному веб-сайті Вищої ради правосуддя, 20 червня 2017 року судді Київського окружного адміністративного суду Харченко С.В., Василенко Г.Ю., Волков А.С. направили [повідомлення](#) про втручання у діяльність суддів щодо здійснення правосуддя до Вищої ради правосуддя, Генерального прокурора, Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури. За вказаним у повідомленні фактом прокуратурою міста Києва 3 серпня 2017 року [розпочато](#) досудове розслідування у кримінальному провадженні за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 376 КК України. [Рішенням](#) Вищої ради правосуддя від 22.08.2017 р. відмовлено у вжитті додаткових заходів щодо забезпечення незалежності суддів. **Це свідчить про те, що Кандидат зазначив неправдиве твердження у п. 15 декларації доброчесності за 2017 рік.**

Також варто звернути увагу на таке. У зазначеному [повідомленні](#) йдеться про здійснення незаконного впливу на суддю Волкова А.С. адвокатом Герцевим В.О. під час судового засідання 20 квітня 2017 року. Водночас повідомлення суддів, у якому зазначено про відповідне втручання у здійснення ними правосуддя, датується 20 червня 2017 року. До цього будь-які повідомлення судді Волкова А.С. на офіційному

веб-сайті Вищої ради правосуддя відсутні. Відповідно до п. 9 ч. 7 ст. 56 Закону України "Про судоустрій і статус суддів", суддя зобов'язаний звертатися з повідомленням про втручання в його діяльність як судді щодо здійснення правосуддя до Вищої ради правосуддя та до Генерального прокурора упродовж п'яти днів після того, як йому стало відомо про таке втручання. **Таким чином, Волков А.С. не дотримався вимог, встановлених Законом України "Про судоустрій і статус суддів".**

П. 2 ч. 7 ст. 56 Закону України "Про судоустрій і статус суддів" зобов'язує суддів дотримуватися правил суддівської етики, у тому числі виявляти та підтримувати високі стандарти поведінки у будь-якій діяльності з метою укріплення суспільної довіри до суду, забезпечення впевненості суспільства в чесності та непідкупності суддів. У статті 1 Кодексу суддівської етики визначено, що суддя повинен бути прикладом неухильного додержання вимог закону і принципу верховенства права, присяги судді, а також дотримання високих стандартів поведінки з метою зміцнення довіри громадян у чесність, незалежність, неупередженість та справедливість суду. **Зазначене свідчить про недотримання Кандидатом вимог чинного законодавства та вимог ст. 1 Кодексу суддівської етики.**

3. Кандидат умисно або внаслідок вочевидь недбалого ставлення до виконання своїх обов'язків повідомив недостовірні (у тому числі неповні) відомості у декларації родинних зв'язків

(підпункт 3.2 п. 3 Індикаторів визначення невідповідності суддів (кандидатів на посаду судді) критеріям доброчесності та професійної етики, затвердженим рішенням Громадської ради доброчесності від 11.01.2019).

Відповідно до інформації в анкеті на посаду судді, Кандидат зазначив членом сім'ї Остапенко Ольгу Юріївну, яка є особою, з якою Кандидат спільно проживає, але не перебуває у шлюбі. Також зазначено, що вона обіймає посаду начальника відділу Апеляційного суду Київської області. Інформація, яка міститься у досьє Кандидата, містить підтвердження про наявність кількарічних родинних зв'язків між Кандидатом та Остапенко О.Ю., зокрема, спільний виїзд на відпочинок у квітні 2014 р. та народження доньки Кандидата та Остапенко О.Ю. у 2016 р. Також у декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, поданої Кандидатом за 2015 рік, місцем фактичного проживання зазначено смт. Коцюбинське Київської області, а об'єктом нерухомості на праві користування зазначено кімнату площею 10 м² у смт. Коцюбинське Київської обл. власником об'єкта нерухомості зазначено Шеремета Юрія Михайловича. Відповідно до декларацій особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, поданих Остапенко О.Ю. за 2015-2017 рр., вона також проживає у смт. Коцюбинське Київської області у квартирі, яка на праві спільної власності належить Шеремету Юрію Миколайовичу, Шеремет Ніні Федорівні, Остапенко Ользі Юріївні. Це також може свідчити про спільне проживання Кандидата та Остапенко О.Ю. вже у 2015 році.

Водночас, у деклараціях родинних зв'язків Кандидата зазначена лише одна особа - колишня дружина Волкова Світлана Михайлівна.

Відповідно до п. 2 ч. 2 ст. 61 Закону України "Про судоустрій і статус суддів" у декларації родинних зв'язків зазначаються прізвища, імена, по батькові осіб, з якими у судді є родинні зв'язки, місця їх роботи (проходження служби), займані ними посади, якщо такі особи є або протягом останніх п'яти років були, зокрема, працівниками апарату суду. Водночас у деклараціях родинних зв'язків Кандидата інформація про родинні зв'язки з Остапенко О.Ю. відсутня. **Це може свідчити про надання Кандидатом неправдивих відомостей у деклараціях родинних зв'язків. Також існує обґрунтований сумнів у тому, що Кандидат надавав достовірну інформацію щодо членів своєї сім'ї у деклараціях особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування за 2015-2017 рр. У цьому вбачається невідповідність принципу дотримання етичних норм, зазначеного у Бангалорських принципах поведінки суддів, а також ст. 1 Кодексу суддівської етики.**

4. Кандидат безпідставно не вказав у декларації членів своєї сім'ї, а також їхнє майно, що є ліквідними активами

(підпункт 4.6 п. 4 Індикаторів визначення невідповідності суддів (кандидатів на посаду судді) критеріям доброчесності та професійної етики, затвердженим рішенням Громадської ради доброчесності від 11.01.2019).

У деклараціях особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, поданих Кандидатом за [2015](#), [2016](#), [2017](#) рр. не зазначено членами сім'ї Остапенко Ольгу Юріївну або їхню доньку, попри вказані обставини, які щонайменше непрямо свідчать про спільне проживання цих осіб, пов'язаність спільним побутом та наявність взаємних прав і обов'язків сімейного характеру. Відповідно до ст. 46 Закону України "Про запобігання корупції", суб'єкт декларування має зазначити відомості про членів сім'ї, якими, відповідно до ст. 1 цього Закону, вважаються особи, що перебувають у шлюбі, а також їхні діти, у тому числі повнолітні, батьки, особи, які перебувають під опікою і піклуванням, інші особи, **які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки** (крім осіб, взаємні права та обов'язки яких не мають характеру сімейних), у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі. З огляду на обставини, викладені у п. 3 цього Висновку, **існує обґрунтований сумнів у тому, що Кандидат надавав достовірну інформацію щодо членів своєї сім'ї у деклараціях особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування за 2015-2017 рр. У цьому вбачається невідповідність принципу дотримання етичних норм, зазначеного у Бангалорських принципах поведінки суддів, а також ст. 1 Кодексу суддівської етики.**

Додатково надаємо Вищій кваліфікаційній комісії суддів України інформацію, яка сама по собі не стала підставою для висновку, але потребує пояснення з боку Кандидата.

Відповідно до [інформації](#) з відкритих джерел, особа з ім'ям "Волков Андрій Станіславович" була помічником-консультантом народного депутата України, члена фракції Партії регіонів Лук'янова Владислава Валентиновича у V скликанні Верховної Ради України. Крім того, Кандидат разом із Лук'яновим Владиславом Валентиновичем був співзасновником ТОВ "Лук'янов і партнери" (код ЄДРПОУ 32596316). Наведена інформація може свідчити про наявність у Кандидата політичних зв'язків, які можуть негативно вплинути на суспільну довіру до судової влади.

Додатки

1. Інформація, що міститься у досьє Кандидата.

Співкоординатор

Громадської ради доброчесності

Протокол
електронного голосування
(є невід'ємною складовою висновку)

22.02.2019 Громадська рада доброчесності затвердила висновок 18-ма голосами з 20 голосів членів Ради. 00 голосів - за надання до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України інформації. Максим Середа та Роман Куйбіда взяли самовідвід.

У голосуванні взяли участь 11 членів:

- 1) Валько Вадим
- 2) Воробйов Євген
- 3) Жернаков Михайло
- 4) Марчук Антон
- 5) Маселко Роман
- 6) Моторевська Євгенія
- 7) Остапенко Дмитро
- 8) Савчук Андрій
- 9) Смалюк Роман
- 10) Стригун Дмитро
- 11) Соколенко Наталія

Координатор

Громадської ради доброчесності

(підписано електронним цифровим підписом)

